

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОГО, КРИТИЧНОГО ТА ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ

Петриковська А. А.

*викладач будівельних дисциплін, спеціаліст вищої кваліфікаційної
категорії, викладач-методист*

*Відокремленого структурного підрозділу «Рівненський фаховий коледж
Національного університету біоресурсів
і природокористування України»
м. Рівне, Україна*

Малимон С. С.

викладач землевпорядних дисциплін, екології

викладач-методист, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії

*Відокремленого структурного підрозділу «Рівненський фаховий коледж
Національного університету біоресурсів
і природокористування України»
м. Рівне, Україна*

«Колись інформація була нашою здобиччю. Тепер ми – здобич інформації».

Ліна Костенко. «Записки українського самашедшого»

Ні для кого не секрет, що навички критичн та креативн мислити є одними з провідних навичок у сучасному суспільстві.

Критичне мислення необхідне не лише дорослим, а й дітям, адже навкол так багат різноманітної інформації! Потрібн вміти оцінити її, обрати потрібну для себе, перевірити і зробити висновки.

Критичне мислення – це вміння ставити нові питання, аргументувати, приймати рішення, робити висновки, відстоювати свою позицію. Дитина, яка володіє критичним мисленням зможе легк знайти спільну мову з людьми, зможе правильн оцінити ситуацію, в якій вона опинилася, проаналізувати дії та вчинки, зможе відстояти свою думку і дати зрозуміти, чому саме вона так думає.

Людина, що мислить критично, вміє бачити різні сторони проблеми, вона відкрита до нової інформації (навіть такої, що може спростувати її точку зору), здатна її аналізувати, міркує неупереджено, задає питання і вимагає, щоб будь-яке твердження підкріплювалося доказом. Тобт мова іде про усвідомлене, обґрунтоване, самостійне мислення.

Люди тепер мають під рукою неймовірне багатств інформації завдяки Інтернету та іншим сервісам, лише за кілька хвилин пошуку на

комп'ютері. Проблема – знати, що робити з цим потоком даних. Інформацію потрібн вибрати, інтерпретувати, переварити, оцінити, вивчити і застосувати, вона стає не більш корисною на екрані комп'ютера, ніж на полиці бібліотеки.

В світі, переповненому інформацією, вже не так важлив знати факти, адже їх можна знайти з телефона за лічені секунди. Куди важливішою є навичка ефективн обробляти інформацію. І навчатися цьому треба з дитинства.

У ХХІ столітті ми перебуваєм під постійним «обстрілом» величезної кількості інформації, яку цензори навіть не намагаються злокувати. У такому світі останнє, що має робити вчитель, – це давати своїм учням ще більше інформації. Її в них уже загато. Натомість їм конче слідо розвивати здатність критичн аналізувати цю інформацію, вміти розрізняти головне і другорядне. Та понадо усе – формувати з багатьох дрібних шматочків інформації цілісну картину всьог світу.

Ефективний вчитель

- Судить, оцінює, вимагає **ЧИ** навчає, забезпечує якісне викладання?
- Хвалити за результат **ЧИ** хвалити за зусилля?
- Порівнює учня з іншими учнями **ЧИ** сприймає кожного як особистість, порівнює учня з ним «учорашнім»?
- Має фіксований тип мислення **ЧИ** розвивальний тип мислення?

Освітняни США першими заговорили про необхідність навчати критичному мисленню в школі ще у 80-х роках минулог століття. Роки експериментів і дискусій призвели до докорінних змін в методах викладання багатьох предметів. Втім тільки зараз навчання критичному мисленню стал всесвітнім трендом. У Концепції НУШ навчання мислити критичн постає одним з основних завдань.

Вивчайте математику! Математика не тільки вчить вирішувати завдання чи використати формули. Математика сутгев впливає на культуру мислення, вчить мислити нестандартно, формулювати правильні питання, ставити під сумнів припущення, які призводять до помилкових висновків. Те, у що вчитель вірить, стає реальністю!

Термін креативність раніше вживали лише коли йшлося про зображувальну діяльність у дітей дошкільників, але зараз ми розуміємо, що креативність – це відкритість новим ідеям, інтересу до невідомого, вміння відмовлятися від шлонів, сміливість і незалежність суджень, вміння відходити від зразків, спроможність виходити за рамки заданої іншими ситуації, вміння підійти до ситуації з інших сторін, вміння висувати нові ідеї, вміння дивуватися, здатність прогнозувати щось тощо.

Вміння мислити креативно ще раніше називали однією з найголовніших навичок майбутнього, а з приходом локдауну та кризи – така навичка стала незамінною у прийнятті будь-яких рішень.

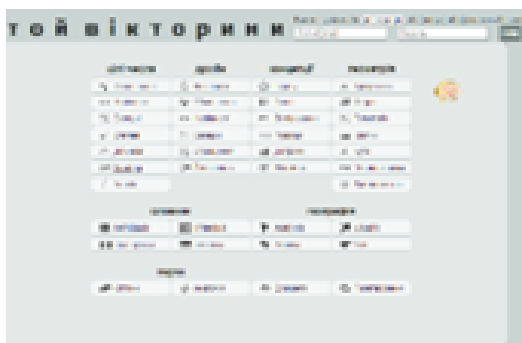
Якщо працівник вміє відійти від шлонів і загальноприйнятих правил та знайти нове рішення – його цінність миттєво виростає. Разом з тим компанії, які дозволяють креативити та не обмежують своїх співробітників правилами чи зоронами, цінуються не менше.

Зараз про креативне мислення говорять ледь не на кожному кроці: одні стверджують, що креативність потрібн починати тренувати ще у школі (а т й раніше), інші пропонують сотні тренінгів, які допоможуть вам вдосконалити цю важливу навичку, яка, за словами, деяких дослідників, врятувала світ. Хай там як, але в сучасному нестільному світі думати нестандартн дійсн корисно.

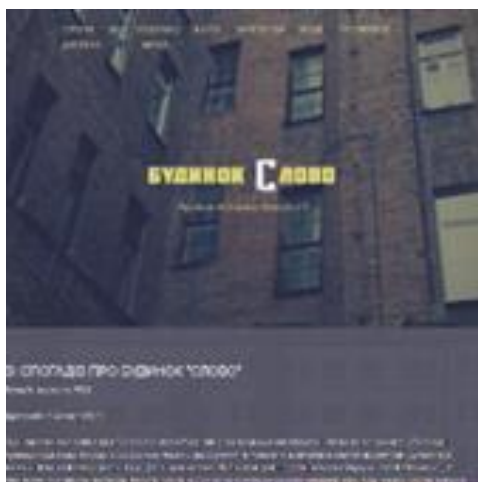
Як розвивати креативне мислення? Вважається, що креативне мислення присутнє у кожної людини, але не у всіх розвинене належним чином. Його найкраще починати тренувати ще у дитинстві. Але для тих, хто вже дорослий і пропустив важливі етапи дитячої креативності, теж є вихід.

Асоціації допомагають активізувати мислення та спонукають вигадувати. Щоб розвинути креативне мислення за допомогою асоціацій

огляньте навкол і вигадайте незвичні застосування звичного предмету. Наприклад, поліетиленовий пакетик може слугувати як бахіли чи шапочка для душу, а крупи стануть чудовою іграшкою для розвитку дрібної моторики у дитини тощо. Також намагайтеся за допомогою асоціацій пов'язати два різних предмети. З часом ваш мозок почне працювати активніше і буде створювати незвичні асоціації та ідеї все швидше і краще. Дуже ефективною вправою, яка на повну активізує мозок, психологи вважають правил іншої руки. Намагайтеся записувати весь свій креатив, який спадає на думку під час пробіжки, походу в супермаркет чи перегляду серіалу.

Як один із варіантів, <https://www.thatquiz.org/uk/> чудовий ресурс для математиків, оскільки може навчити математиці на реальних прикладах.

www.myheritage.com.ua – ідея ресурсу дати можливість побудувати власне генеалогічне дерево. Він не є освітнім сайтом, але його можливості можна використовувати з навчальною метою. Наприклад, «живі фотографії», для створення яких залучається живий інтелект. Проект започаткован 2003 року.

www.myheritage.com.ua – ресурс для вивчення уроків історії та української літератури. Вивчити епоху, біографію чи зробити тематичне дослідження. Вчитель може запропонувати створити «живе» фото, знайти квартиру, в якій проживав мешканець даного будинку. Опрацювати життєвий і творчий шлях багатьох митців, науковців.

Пандемія змінила підходи до всіх звичних речей. Тому, якщо ви хочете відповідати вимогам нової епохи, розвивайте креативне мислення. Тоді ви зможете встояти передо новими змінами та запропонувати цьому світу потрібні рішення.

Інтернет-ресурси є інструментом у ваших руках. Одне посилання не замінить вашого пояснення. Але якщо ви продумаєте завдання для розвитку будь-якого з типів мислення та «посилите» його цікавими сучасними ресурсами, діти з більшим бажанням виконуватимуть роботу.

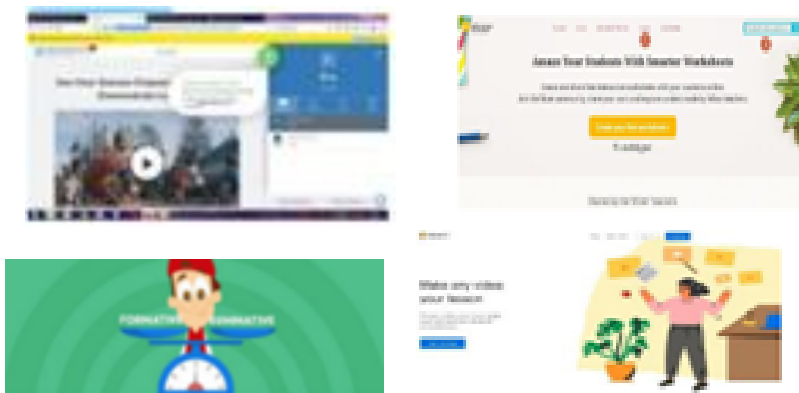
Якщо ви цікавитесь, як розвинути логіку – значить, розумієте, що без неї буде нагарт складніше рухатися життєвим шляхом. Питання розвитку логічного мислення варт тримати під постійним контролем, звертати на це увагу краще також вже з дитячого віку.

Вміючи логічно мислити, ми можемо: знайти найбільш простий і безпечний вихід з проблемної ситуації; уникати як професійних, так і життєвих помилок; бути на крок попереду ваших недоброзичливців і конкурентів; грамотно викладати свої думки, так, щоб їх зрозуміли всі

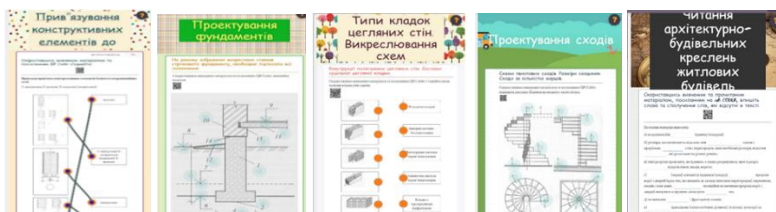
навколишні; швидко формулювати думку; не стати жертвою самообману і обману з боку інших людей; бачити помилки і швидко їх усувати.

Існує рядо ігор, в які повинні грати і дорослі, і діти, якщо вони хочуть розвинути свою логіку і вдосконалити логічне мислення. Ось кілька із них:

Шахи, шашки, нарди, ребуси, сканворди, монополія, п'ятнашки, скребл.

Для прикладу є декілька різновидів платформ для складання ІРА (інтерактивних робочих аркушів) <https://edpuzzle.com/>, <https://app.seesaw.me/>, <https://goformative.com/> <https://app.wizer.me/>

За допомогою сервісу Wizer.me ви створюєте неймовірно красиві цифрові робочі листи, які містять інтерактивні завдання та дозволяють викладачеві швидко надавати здобувачам освіти зворотний зв'язок. У навчальній роботі можна використовувати цей інструмент як для формуючого, так і для підсумкового оцінювання. Як приклад, декілька аркушів:

Література:

1. Конверський А. Критичне мислення : Підручник. Центр навчальної літератури, 2019. – 340 с.
2. Конверський А. Є. Логіка : підручник. – 2-ге вид., виправлене / А. Є. Конверський. – К. : ВПЦ "Київський університет", 2017. – 391 с.
3. URL:<https://naurok.com.ua/conference/thinking-development>

ІННОВАЦІЙНЕ ПЕДАГОГІЧНЕ МИСЛЕННЯ: ФІЛОСОФСЬКИЙ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТЕКСТ

Петрук Л. П.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки, освітнього менеджменту
та соціальної роботи
Рівненського державного гуманітарного університету
м. Рівне, Україна*

Перехід від освітньої парадигми індустріального суспільства до освітньої парадигми постіндустріального суспільства в першу чергу означає відмову від розуміння освіти як одержання готового знання і уяви про педагогіку як його носія. У цьому контексті освіту слід розглядати надбанням самої особистості, засобом її самореалізації, побудови власної кар'єри, а це в свою чергу змінює цілі навчання, пов'язані з професійною підготовкою молодшої людини, її вихованням, мотивами, нормами, формами і методами, усвідомленням ролі педагога.

Зі зміною соціальних відносин оновлюються підходи до освітньо-виховного процесу і підготовки майбутнього фахівця – педагога, як модератора цього процесу, а це означає, що майбутньому педагогу необхідно постійно звертатися до власної свідомості (усвідомлення), включаючи в дію мислительні операції (розсудкова діяльність), вникати у структуру і зміст різнопрофільних теорій, щоб сформувати у собі науковий тип педагогічного мислення. Цей тип мислення заснований не на сприйнятті, відтворенні і передачі інформації, а на глибокому аналітичному осмисленні реальної педагогічної дійсності та готовності до проектування і конструювання своєї професійної діяльності, а також орієнтація на використання новітніх педагогічних технологій.

У сучасних умовах представники різних галузей науки і практики зосереджують особливу увагу на мисленні людини, дитини, студента, професіонала, тобт увага загострюється на однотипному мисленні,